

Makarowicz Zygmunt

dnia 21 VI 1946uczeń kl. VI w Wisknicach p. Włodawa

województwo Lubelskie

(Przepr.) Przerycia z czasów okupacji niemieckiej
 Kiedy zaczęła się wojna Polski z Niemcami koło nas
 przechodziło dużo uciekinierów. Wojna rozpoczęła się
 w roku 1939 1 września. Zaraz rano nad Białą Podlaską
 ukazały się niemieckie samoloty, rzuciły kilka bomb
 i rozbiły fabrykę samolotów. Za kilka dni przez Wisknice
 przechodziły niemieckie czołgi. Po kilku dniach nad
 Wisknicami ukazały się niemieckie samoloty i kiedy
 zaczęły rzucać bomby, bomby wybuchły i tylko dym
 czarny się unosił. Myśmy myśleli, że całe Wisknice
 spłoną. Za kilka tygodni była już zajęta cała
 Polska. W 1940 roku Niemcy przykwalifikowali się do walki z
 Sowiecami, w następnym roku w 1941 Niemcy wydali
 wojnę Sowiecom, a 20 czerwca w niedzielę rano jeszcze
 była cisza nocna, a tu nagle były radziały. Wszyscy
 wybiegliśmy z domu. Zobaczyliśmy na wschodniej stronie,
 że było widać na błękitnym niebie chmurę dymu
 Nad Białą Podlaską widać krążyły samoloty. Samoloty
 niemieckie eskadrami leciały na wschód. W niedzielę w
 czasie obiadu przyleciało kilka bombowców Sowieckich
 i bombardowały Białą Podlaską, ale niemieccy myśliwcy
 ich porbiły sowieckich bombowców. Jeden samolot
 spadł pod Wisknicami i spaliło się jedno gospodarstwo
 Pilot jeden wyskoczył, ale spadochron mu się nie rozpiął
 i pilot się zabił. Drugi samolot spadł w Żerzynie.
 Niedaleko nas około kilometra wyrzucił pięć bomb. Niemcy
 szli coraz dalej w stronę Rosji i zabierali miasto za miastem.
 Zdawało się, że zabiorą całą Rosję, a nawet i cały świat

Gdy Niemcy zaczęli wojnę z Rosją w nas wtedy chodzili
 bandyci. Nie było żadnego kosa, którego by nie przetrwali. W dzień znawu
 przyjeżdżała niemiecka iandarmeria lub gestapowcy. Za niewywiązanie
 się kontyngentu wybierano gospodarza do obozu koncentracyjnego
 lub na Majdanek. Jeśli ktoś jakoś kopytą im wynajdnie
 i tego winnego nie złapali, oż brali rakładników i rozstrzelali.
 Jednego razu do Wiernie przywieźli 30 niemych samochodem
 niewinnych jako rakładników i tych wszystkich 30 rozstrzelali,
 a wszystkich ludziom z całej okolicy kazali się zejść, ażeby
 na to patrzyli. Nawroci. Nawroci po 6 latach z tak długiej
 niewoli zostaliśmy wyzwoleni spod tego jarzma niemieckiego.
 W niedzielę cały dzień koło nas wiekali Niemcy. Za
 pogratem krowy do lasu, a latwo konie, a z curyńskiego stada
 była zabrali krowę, a nam zabrali te konie. Wierów kiedy
 położym się spać usłyszałem warkot samochodu. Zjechała
 to niemiecka motocykla i tylko kiedy niekiedy światelko
 błysnęło. Przerwała noc deszcz lat jak z cebra. W poniedziałek
 rano robaczymy sowieckie crotgi.